

MALIBONGWE

Februari 2007

Beste donateurs,

Vandaag las ik in de krant dat er een boekje is verschenen waarin de Zuid-Afrikaanse schrijfster Antjie Krog, probeert het Afrikaanse bewustzijn aan Europeanen uit te leggen. (Van der Leeuwlezing 2006). Een aanrader voor iedereen die geïnteresseerd is naar de manier waarop in Afrika omgegaan wordt met schuld en vergeving, die de huidige toestand van Zuid-Afrika en haar bewoners iets beter wil begrijpen. In deze Malibongwe nieuwsbrief willen we u naast ons (financiële) jaarverslag en een impressie van een aantal studenten die wij steunen, ook iets meer van Zuid-Afrika laten zien.

Gonny, een van onze bestuursleden, bezocht een prachtige muziekvoorstelling rondom de gedichten van Ingrid Jonkers. In de nieuwsbrief vindt u een van de gedichten van deze veel te vroeg gestorven Zuid-Afrikaanse vrouw. Trudi verzamelde een aantal interessante (en een lekkere) wetenswaardigheden uit Zuid-Afrika en Anita geeft een overzicht van de sociaal-economische toestand in het huidige Zuid-Afrika.

Last but not least willen we u allen hartelijk bedanken voor de bijdrage het afgelopen jaar, hierdoor hebben onze studentes weer de mogelijkheid gehad een studie te starten of te vervolgen!

Namens het bestuur,

Sanne van 't Hof

Malibongwe jaarverslag 2006

Zoals elk jaar hebben we ons ook in 2006 bezig gehouden met het inzamelen van geld in Nederland, om dit weer te kunnen besteden aan zwarte vrouwen in Zuid-Afrika, zodat zij hun studie kunnen bekostigen. In het financiële jaarverslag, wat u ook in deze nieuwsbrief vindt, kunt u nagaan hoeveel geld we kregen en hoeveel we hebben uitgegeven.

Ik wil hier graag nog een keer benadrukken dat er bij Malibongwe niets aan de strijkstok blijft hangen. Geld wat nodig is voor postzegels en enveloppen en dergelijke wordt hier besteed, en de rest wordt aan de doelgroep uitgegeven. Er zijn maar weinig organisaties die ons dat nadoen. Het bestuur bestaat uit 5 vrouwen: Trudi van Bemmelen, Gonny Smitskamp, Sanne van't Hof, Anita van Velzen en Gerda Vermeer.

In 2006 is het bestuur 8 keer bij elkaar geweest. We bespreken op onze bestuursvergaderingen wie we willen steunen en voor welk bedrag. We gaan na welke ruimte er is voor het volgende jaar, hoeveel vrouwen er in aanmerking kunnen komen om ook een beurs te ontvangen. Als we ruimte voor 5 vrouwen hebben, sturen we 10

aanmeldingsformulieren op. Helaas werken de posterijen in Zuid-Afrika niet zoals in Nederland en raakt er post zoek. Dus krijgen we niet altijd weer 10 formulieren terug. Met de ingevulde formulieren moeten er ook allerlei kopieën van documenten meegestuurd worden. Bewijs van inschrijving, cijferlijsten, referentie en identiteitsbewijs horen daarbij. Als vrouwen in aanmerking komen voor een beurs, krijgen ze bericht. Soms moeten ze nog even wachten, omdat er meer zijn dan we, volgens het budget wat we hebben vastgesteld, kunnen steunen.

In de meeste gevallen overschrijdt de jaarlijkse bijdrage de 8000 Rand per persoon niet. Het is dus afhankelijk van de koers hoeveel ons dat kost per studente. Verder gaan we na hoe de dames die we steunen ervoor staan. We hanteren de verplichting om elk jaar de resultaten op te sturen en een rapport te schrijven hoe de situatie als zwarte vrouwelijke studente wordt ervaren. Als de studente hier niet aan voldoet, komt ze niet meer in aanmerking voor vervolgsubsidie. Ons beleid is om iemand niet langer dan 4 jaar te steunen. Dat voorkomt dat een vrouw steeds opnieuw een studie oppakt en anderen krijgen zo ook een kans.

Als communicatiemiddelen hebben we de beschikking over een fax, gebruiken we mail, telefoon en natuurlijk de post. Voor de vrouwen in Zuid-Afrika is de fax een handig middel om allerlei documenten op te sturen. Ze kunnen naar een bedrijf of bevriende relatie gaan en (soms tegen een vergoeding) alles versturen. Het is veel zekerder en sneller dan de post.

Nog steeds krijgen we veel meer aanvragen dan we kunnen honoreren. We vragen degenen die we niet kunnen

helpen om het jaar erna weer opnieuw een aanvraag te doen.

Vaak horen we dat het bedrag wat ze krijgen het verschil is tussen niet of wel verder leren en hun doel bereiken.

*Namens het bestuur,
Gerda Vermeer, secretaris*

Wie zijn onze studentes?

In het jaar 2006 hebben we 12 studentes gesteund. Hieronder kunt u over drie van deze vrouwen iets meer lezen.

Zandile is 21 jaar en studeert rechten aan de universiteit van Kwazulu-Natal in Durban. Ze heeft sinds 2005 een beurs van Malibongwe en probeert dit jaar haar bachelor af te ronden. Daarna moet ze waarschijnlijk nog 1 jaar om haar masters te doen.

Ze vertelt in haar brief van januari 2007 dat ze lid is van de Black Lawyers Association, een organisatie die zwarte rechtenstudenten helpt met het zoeken naar een baan. Verder heeft ze een deeltijd baan naast haar studie genomen om in haar onderhoud te kunnen voorzien.

Ze schrijft dat Apartheid nog steeds aanwezig is in Zuid-Afrika, onder andere in het hoger onderwijs. Niet openlijk, maar in verkapt vorm. Dit kan zich bijvoorbeeld uiten in het onderwaarderden van examens, waar Zandile mee te maken heeft gehad. Ze heeft zich samen met anderen succesvol verzet, tegen de onterechte lage cijfers voor een aantal examens.

Evile studeert accountancy in Durban aan de technische universiteit. Wij steunen haar sinds 2005. Ze is 20 jaar

en in haar derde jaar van haar studie. De universiteit omschrijft haar als een hard werkende, erg ambitieuze student. Ze schrijft ons dat ze in de toekomst een school wil helpen opzetten om analfabete vrouwen en kinderen te onderwijzen, zodat zij een baan kunnen krijgen of eigen bedrijfjes kunnen starten. Hierdoor zal de criminaliteit afnemen, hoopt ze.

Verder vertelt ze dat eind 2005 veel studenten in het hele land aan het staken waren, onder andere tegen de hoge collegegelden. Evile was net een examen aan het maken, toen een groep stakende studenten het klaslokaal in kwam en iedereen de klas uit lieten marcheren. Later heeft ze dit examen ingehaald.

Loyisa studeert accountancy aan de universiteit van Kwazulu Natal in Durban. Ze is 23 jaar en we steunen haar vanaf 2004. 2007 wordt haar laatste studiejaar. Ze schrijft dat de Zuid-Afrikaanse regering steeds meer initiatieven neemt om vrouwen te empoweren en ervoor te zorgen dat ze economisch zelfstandig kunnen worden. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het faciliteren van volwassenen onderwijs en het opzetten van fondsen waardoor vrouwen een eigen bedrijfje kunnen starten. Loyisa ziet er naar uit een van de tot nu toe weinige vrouwelijke, zwarte accountants te zijn in Zuid Afrika.

Oprah

In alle media is grote aandacht geschonken aan de oprichting van een meisjesschool in Zuid-Afrika door Oprah Winfrey.

De school ligt in Henley-on-Klip, 60 km zuidelijk van Johannesburg. Het is een middelbare school met -bij de aanvang- 150 leerlingen. De bedoeling is dat dit aantal oploopt tot 450. Oprah zegt hierover: "Meisjes, die opgeleid zijn hebben een kleinere kans op aids. De levensloop zal veranderen. Goede scholing is het belangrijkste aspect in het leven".

Is dat niet de drijfveer van Malibongwe, studiefonds voor zwarte vrouwen in Zuid-Afrika?

Korreltjie, korreltjie Sand

Op 23 mei 1994 opende Nelson Mandela de eerste zitting van het democratisch gekozen parlement van Zuid-Afrika met onderstaand gedicht. Het is van de dichter Ingrid Jonker, een blanke Zuid-Afrikaanse vrouw, die volgens Mandela tegelijk een "African" was.

Ik vertel dit, omdat ik naar een prachtige voorstelling geweest ben van de muziektheatergroep Gebroeders Flint: "Korreltjie, korreltjie sand", waarmee zij dit voorjaar op tournee zijn in Nederland. Drie mannen: een verteller met accordeon, een cellist en een blazer (op heel veel instrumenten), hebben haar poëzie muzikaal en theatraal vormgegeven. Fascinerend, ontroerend, prachtig. Mocht u de kans krijgen – een aanrader!

Gonny Smitskamp

Die kind

wat doodgeskiet is deur soldate by Nyanga

Die kind is nie dood nie
die kind lig sy vuiste teen sy moeder
wat Afrika skreeu skreeu die geur
van vryheid en heide
in die lokasies van die omsingelde hart

Die kind lig sy vuiste teen sy vader
in die optog van die generasies
wat Afrika skreeu skreeu die geur
van geregtigheid en bloed
in die strate van sy gewapende trots

Die kind is nie dood nie
nòg by Langa nòg by Nyanga
nòg by Orlando nòg by Sharpeville
nòg by die polisiestatie in Philippi
waar hy lê met 'n koeël deur sy kop

Die kind is die skaduwee van die soldate
op wag met gewere sarasene en knuppels
die kind is teenwoordig by alle vergaderings en wetgewings
die kind loer deur die vensters van huise en in die harte
van moeders
die kind wat net wou speel in die son by Nyanga is orals
die kind wat 'n man geword het trek deur die ganse Afrika
die kind wat 'n reus geword het reis deur die hele wêreld

Sonder 'n pas

Het kind

dat doodgeschoten is door soldaten bij Nyanga

Het kind is niet dood
het kind heft zijn vuist naar zijn moeder
die Afrika schreeuwt de geur schreeuwt
van vrijheid en heide
in de townships van het omsingelde hart

Het kind heft zijn vuist naar zijn vader
in de optocht van de generaties
die Afrika schreeuwen de geur schreeuwen
van gerechtigheid en bloed
in de straten van zijn gewapende trots

Het kind is niet dood
noch bij Langa noch bij Nyanga
noch bij Orlando noch bij Sharpeville
noch bij het politiebureau van Philippi
waar het ligt met een kogel door zijn hoofd

Het kind is de schaduw van de soldaten
op wacht met geweren pantserwagens en knuppels
het kind is aanwezig bij alle vergaderingen en wetgevingen
het kind loert door de vensters van huizen en in de harten
van moeders
het kind dat alleen maar wilde spelen in de zon bij Nyanga is overal
het kind dat een man is geworden trekt door heel Afrika
het kind dat een reus is geworden trekt door de gehele wereld

Zonder pas

Zuid-Afrika; stand van zaken

De Zuid-Afrikaanse economie is veruit de grootste van heel Afrika. Toch is het een ontwikkelingsland met een naar wereldmaatstaven gemiddeld inkomen en een grote hoeveelheid bodemschatten. De financiële, juridische, communicatie-, energie- en transportsectoren zijn goed ontwikkeld, haar effectenbeurs behoort tot de 10 grootste van de wereld en de infrastructuur is goed.

De inkomensverdeling is echter behoorlijk scheef: blanken verdienen nog steeds het meest, terwijl 81 procent van alle zwarten onder de armoedegrens leeft. In 2003 lag het gemiddelde jaarinkomen van een blank huishouden op ongeveer 19.200 euro. Dat is maar liefst drie keer zoveel als dat van de zwarte bevolking, die slechts 6.241 euro verdient. Indiërs zitten daartussenin met een gemiddelde van ruim 11.500 euro. Bij de zwarte, gekleurde en Aziatische bevolkingsgroepen neemt het inkomen toe, wat inhoudt dat zij ook andere producten kunnen aanschaffen dan alleen de eerste levensbehoeften.

Deze economische vooruitgang is onder meer te danken aan het beleid van de nieuwe ANC-regering in 1994. Dit beleid met de naam 'Growth, Employment and Redistribution: A Macroeconomic Strategy' (GEAR) heeft een marktgerichte politiek en richt zich op groei en buitenlandse investering. Sindsdien gaat het Zuid-Afrika behoorlijk voor de wind. Sinds september 1999 kent het land de grootste economische groei uit de geschiedenis: gemiddeld zo'n 3,5% per jaar. Het ziet er echter naar uit dat deze

groei zal afnemen. De inflatie is sinds april 2004 met 0,2% gedaald. De huidige economie bestaat voor 65% uit diensten, 31% uit industrie en 4% uit landbouw.

De nationale reserves blijven gering en er is sprake van een werkloosheidspercentage van zo'n 30%. Bovendien ondervindt Zuid-Afrika nog steeds problemen van het afgeworpen Apartheidsregime. Deze politiek heeft namelijk een economische structuur achtergelaten die sterk uit het lood was geslagen. Het bedrijfsleven bestond en bestaat bijvoorbeeld voornamelijk uit blanke conglomeraten die zich sterk op de binnenlandse markt richtten. Het ontbreekt de zwarte bevolking aan opleiding, ondernemersvaardigheden en financiën om zelf een onderneming van de grond te tillen. Bovendien is er nog steeds sprake van corruptie in de publieke sector. Maar er zijn positieve ontwikkelingen om de economie te bevorderen, zoals het Black Economic Empowerment (BEE). Dit beleid heeft geleid tot vergroting van deelname van voormalig economisch achtergestelde groepen.

De huidige Zuid-Afrikaanse economie kent twee kanten: de moderne, ontwikkelde economie rond de grote steden staat in sterk contrast met de vele, onderontwikkelde (plattelands)gebieden waar men zich bijna alleen maar bezighoudt met een soort overlevingslandbouw. De economisch sterkst ontwikkelde gebieden bevinden zich in en rond Gauteng, waar in de 19e eeuw goud en diamanten werden gevonden, en rond de zeehavens in Durban, Port Elizabeth en Kaapstad.

Op 10 december 1996 werd in Zuid-Afrika de grondwet ingevoerd. In deze grondwet zijn mensenrechten opgenomen, die natuurlijk erg belangrijk zijn na het apartheidsverleden van Zuid-Afrika. De 'opbouw' van het land na een periode van apartheid is niet makkelijk gebleken. Tegenwoordig heeft de overheid haar handen vol aan de bestrijding van criminaliteit in de grote steden, het onderwijs in de townships en over het gehele land de overheersende AIDS-problematiek. In Zuid-Afrika zijn ruim vijf miljoen mensen besmet met het HIV-virus. Desondanks is het een taboe. Mensen sterven niet aan aids, maar door armoede, klinkt het in de politiek.

Wijn

Dat Zuid-Afrika heerlijke wijnen heeft is geen nieuws. Maar is u ook bekend, dat de wijngaard Stellar Organics biologische wijnen verbouwt met een Max Havelaar keurmerk? De rode Vinez is een prijswinnaar en te koop bij de Natuurwinkel en in de supermarkt. Ik vond er een bij de co-op. Bovendien kent het bedrijf Stellar Organics een democratische besluitvorming bij de besteding van de producten en biedt het zijn werknemers goede woon- en arbeidsomstandigheden. Probeert u de wijn eens. Ik deed het al en vond de smaak erg lekker.

Fotograaf

Paul Weinberg werd als fotograaf beroemd door zijn door zijn werk voor het fotoburo Afrapix. Deze studio

maakte naam in Zuid-Afrika door zijn onverschrokken foto's van de apartheid en het verzet hier tegen.

Nu is Weinberg overgegaan in het fotograferen van gebedsbijeenkomsten en religieuze bezweringsen.

Dank zij de Waarheidscommissie, waar verborgen wreedheden aan het licht kwamen, is volgens de fotograaf, zijn land bezig met de verwerking van de opgelopen wonden en de heling ervan. Miljoenen zoeken naar iets dat boven het politieke geharrewar uitstijgt; op zoek naar de transcendentale geest.

Dit artikel is overgenomen uit het Zuidelijk-Afrika tijdschrift ZAM nr. 4/2006

Tot zover de nieuwsbrief. Tot de volgende keer!

Secretariaat Malibongwe:
De Look 3
2635 GE Den Hoon (ZH)
Tel: 015 2855298
Giro 3418 t.n.v. Malibongwe, Delft

